

Prodej Ekovy Škodovce. Náklady na střední údržbu stouply o 102,8 % – I. díl

28.05 2024 18:37, Libor Hinčica, Ostatní Tramvaje

„Náklady na tu těžkou a střední údržbu je třeba říct, že budou klesat, protože tím, jak vlastně budeme mít nové vozy, tak logicky ty nebudou podrobované tak brzo těm středním a velkým prohlídkám, nicméně nové vozy si s sebou nesou zase vyšší náklady na údržbu. Proti tomu poklesu z hlediska modernizace údržby může jít zase o lehké navýšení. To máte jak s auty. Jo, když si koupíte nové moderní auto, tak náklady na údržbu jsou vyšší, než když si opravujete staré auto. I Dopravní podnik ve svých plánech plánuje zhruba udržení stejné rozpočtové položky, tak jako tomu je dnes.“

Tímto poněkud jakešovským citátem uvádíme článek, v němž se poohlédneme za dosavadním průběhem realizace velkých a středních prohlídek pod hlavičkou společnosti Škoda Ekova od doby, kdy došlo k prodeji 100% podílu akcií někdejší městské společnosti Ekova Electric vlastněné skrze Dopravní podnik Ostrava skupině Škoda. Zastupitelé Statutárního města Ostravy tento prodej schválili na svém zasedání dne 24. 6. 2020 čtyřiatřiceti hlasy hnutí ANO 2011, Pirátů, ODS a KDU-ČSL (jejich jmenný seznam uvádíme na konci článku, neboť jsme přesvědčeni, že si to společně s tehdejším složením představenstva a dozorčí rady DPO za mimořádné zásluhy o rozvoj města a jeho Dopravního podniku zaslouží). Proti se postavil pouze klub Jednotní, KSČM a část členů Hnutí Ostravak, zastupitelé ČSSD (dnes SOCDEM) se zdrželi. Právě na dotaz[1] tehdejší zastupitelkyně za ČSSD Ing. Jany Vajdíkové o tom, zda nestoupnou náklady na údržbu po prodeji Škodovce, odpověděl

výše šroubovanou konstrukcí Ing. Daniel Morys, MBA, předseda představenstva ostravského DP, jenž svou dikcí neskrýval podporu záměru prodeje někdejších ústředních dílen DPO soukromému subjektu.

Ing. Vladimír Kulil, Ph.D.

Ing. David Pirner, MBA

Ing. Vladimír Kulil, Ph.D., vedl do letošního roku Ústav oceňování majetku při Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava. Místo opustil poté, co na sebe upozornil posudkem pro Dopravní podnik hl. m. Prahy, který si dopravce nechal za bezmála sedm miliónů vypracovat, avšak ukázalo se, že jde z velké části o plagiát, jak odhalil Český Rozhlas. V minulosti na sebe Vladimír Kulil upoutal pozornost v kauze „Mibrag“, kdy jím vypracovaný posudek vedl nakonec k odložení vyšetřování podezřelé transakce ze strany Policie ČR. Připomeňme, že šlo tehdy o problematiku podílu státního ČEZu v německé důlní společnosti Mibrag. Tu si ČEZ v roce 2009 koupil společně se skupinou J&T, přičemž každý z podílníků měl 50 %. Od J&T pak přešel podíl do holdingu EPH vedeného Danielem Křetínským (jenž dnes mimochodem stojí i v čele skupiny PPF, vlastníka Škody Group). ČEZ kupoval podíl v Mibragu za 206 milionů € (cca 5,5 miliardy Kč), avšak již za dva roky se rozhodl svůj podíl prodat, a to druhému akcionáři – EPH. Za prodej ale utržil jen 130 milionů eur (zhruba 3,2 miliardy Kč). Zlevnění bylo obhajováno zajímavým účetním přeceněním podílu ČEZ ve východoněmeckých dolech těsně před jejich prodejem. Vladimír Kulil vypracoval posudek pro Policii ČR, která pak případ navzdory nepřezkoumatelným závěrům (znalec například uvedl, že neshledal žádné chybné stanovení ceny, aniž by vysvětlil, jak k tomu došel) odložila. Ústav oceňování majetku VŠB-TUO vypracoval v roce 2019 i posudek na prodej Ekovy Electric. Nikomu přitom nevadilo, že Vladimír Kulil, jenž Ústav vedl, byl donedávna zastupitelem Ostravy za hnutí ANO 2011 a také členem dozorčí rady DPO, kterou opouštěl v době, kdy se prodej Ekovy již připravoval. Druhý muž na fotografii, Ing. David Pirner, MBA, měl na starosti poradenství a přípravu prodeje akcií Ekovy Electric novému akcionáři. V minulosti přitom působil jako vysoký manažer ve skupině Škoda, konkrétně coby generální ředitel její maďarské „dcery“. Grant Thornton poté pro Škodu současně vypracovává vybrané posudky. V loňském roce zastupitelstvo hlavního města rozhodlo o zrušení smlouvy se společností Grant Thornton, na jejímž základě měla firma auditovat pražský DP v rámci korupční kauzy pražského DP známé jako „Dozimetr“. Důvodem bylo napojení Davida Pirnera na politické hnutí Praha Sobě, které i finančně podporuje. (zdroj: LinkedIn a Grant Thornton)

Ohlédnutí za prodejem Ekovy Škodě Transportation

Ono červnové jednání zastupitelstva před čtyřmi lety bylo poněkud fraškou, protože strany tvořící tehdejší koalici byly na postupu stran svého hlasování pochopitelně předem smluveny. Protesty opozice v rámci diskuze a technických poznámek k předkládanému návrhu tak tvořily jen nezbytné aranžmá, třebaže v rámci něj zaznívaly podstatné připomínky a poukazovalo se na nejrůznější nesrovnalosti. Prodej Ekovy ale hýbal tehdejším děním ve třetím největším městě republiky již několik týdnů a všichni zastupitelé měli doslova nadbytek informací o tom, v čem se jeví prodej za stanovených podmínek nevýhodný, proč se zdá být pochybný vypracovaný odborný posudek na předání společnosti, i jaké lži zaznívají v nejrůznějších vyjádřeních vybraných představitelů města i ostravského DP. Diskuze předcházející samotnému hlasování – byť čtyřhodinová – tak na rozhodnutí rozhodnutých již nemohla nic změnit.

Když už se Ekova měla prodat, zajímalo některé z bystřejších zastupitelů (leč nebylo jich mnoho), jaká bude výsledná cenovka. Na oko se uvádělo, že půjde o sumu 416,3 mil. Kč, nový vlastník si ale vymínil, že obří areál skoupí pouze v případě, že bude DPO ještě participovat na opravě střechy, což mělo cenu snížit. Mimoto měla být cena ovlivňována i dalšími položkami.

Samotný DP v roce 2011, když byla Ekova Electric zakládána, vložil do společnosti nepeněžitý vklad v hodnotě 381,82 mil. Kč. Přestože byly v původních plánech značně nadsazeny očekávané tržby, nedosahovala Ekova v době své samostatné existence záporných výsledků, a i v roce 2019 (rok před schválením prodeje) činily tržby ještě 260 mil. Kč, což byl pořád pátý nejlepší výsledek od založení firmy. Společnost pak dokonce zvládla vlastníkovi generovat i peníze, byť opět pod očekávanými (a nutno říct, že od počátku nereálnými) ukazateli. Celkem bylo na dividendách vlastníkovi vyplaceno v oněch devíti letech 49,5 mil. Kč.

PIRÁTI PODPOŘILI PRODEJ EKOVY, UMOŽNÍ ROZVOJ SPOLEČNOSTI I REGIONU

26. června 2020 | Jana Ožanová

Ekova DPO doprava Ostrava radnice

Prodej Ekovy Electric Škodovce podpořili i ostravští Piráti, kteří pak na svých webových stránkách publikovali tento článek. V něm mj. lživě uvádějí, že DPO má vlastní dílny, v nichž zajišťuje základní údržbu a servis. Ve skutečnosti DPO žádnými dalšími dílnami nedisponuje, má jen vozovny se základním zázemím a řadu opravárenských činností nad rámec středních a velkých prohlídek si musí tak jako tak nechat realizovat ve Škodě Ekově v rámci mimořádných oprav. Pro tu je ostravský kontrakt na údržbu zlatý důl. Například za náhradní palubní baterie do tramvaje si Škoda Ekova dnes fakturuje okolo 210 000 Kč, což je přibližně trojnásobek oproti částce, za kterou stejný typ baterií nakupuje pražský či brněnský DP. Na fotografii vidíme pětici pirátských zastupitelů, kteří se pyšně po hlasování o prodeji Ekovy vyfotografovali na půdě zastupitelstva. Zprava: Mgr. Andrea Hoffmannová, Ph.D. (jež je mimochodem šestkou na kandidátce Pirátů v nadcházejících volbách do Evropského parlamentu), Ing. David Witosz, Veronika Murzynová, Ing. Rostislav Řeha a Ing. Petr Kopečný.

S blížícím se prodejem Ekovy Škodovce, jež o firmu usilovala v podstatě od jejího vzniku (nezapomínejme, že Ekova byla zakládána s cílem, že bude minimálně její část postoupena soukromému investorovi), přestávala být firma na trhu aktivní. Nikdy například nebylo uspokojivě vysvětleno, proč se společnost vzdala zakázky na realizaci modernizací tramvají Škoda 16T pro polskou Wrocław, ačkoli tendr vyhrála (sama ale odmítla smlouvu podepsat), nebo proč se alespoň neúčastnila výběrových řízení na dodávky nových trolejbusů a elektrobusů, jež hodlala vyrábět. Realizace kontraktů by nepochybně vedla k navýšení tržeb, a tím i finančních ukazatelů společnosti, podle nichž byla cena prodeje kalkulována. Už před prodejem Ekovy se tak objevovaly názory, zda konání firmy nevede k umělému snižování její hodnoty.

Nacenění hodnoty Ekovy Electric dostal na starosti Ústav pro oceňování majetku při Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava (znalecký posudek ÚOM 276–15/2019), jenž byl veden Ing. Vladimírem Kulilem, Ph.D. Ten byl do roku 2018 zastupitelem Statutárního města Ostravy za hnutí ANO 2011 a také jedním z jeho sponzorů. Až do 23. dubna 2019 si pak podržel funkci člena dozorčí rady Dopravního podniku Ostrava a po pouhých šesti měsících od doby, co tuto funkci opustil, předal jím vedený Ústav téže Dopravnímu podniku posudek oceňující hodnotu Ekovy.

Autor tohoto článku se obrátil s dotazem týkajícím se daného posudku na tiskové oddělení VŠB-TUO, avšak ani přes urgenci nedostal vůbec žádnou zpětnou vazbu, což je přesně to jednání, které jako občan od vysoké školy placené z veřejných finančních prostředků sice neočekáváte, na druhé straně je vcelku pochopitelné, že se VŠB-TUO nechce momentálně k osobě Vladimíra Kulila a „jeho“ Ústavu příliš vyjadřovat.

Nedávno totiž na sebe Vladimír Kulil nechtěně upozornil díky investigativní práci Českého rozhlasu, který odhalil, že dotyčný zpracoval za takřka 7 mil. Kč znalecký posudek pro Dopravní podnik hl. m. Prahy, který se ukázal být z větší části plagiátem, což sám autor komentoval legendární vědou: *„I kdyby to bylo stejné, tak to není zkopírované.“* Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava v květnu 2024 pro Český rozhlas v souvislosti s prací Vladimíra Kulila (jenž mezitím zmizel ze školního webu) uvedla ústy své mluvčí: *„Spolupráce s doktorem Kulilem pokračuje dále, jen za jinou část univerzity. Proto není na daném webu uveden.“* Když se snažil Český rozhlas dopátrat, kam se někdejší zastupitel a člen dozorčí rady DPO zatoulal, nepochodil: *„Nezlobte se, nebudeme se vyjadřovat,“* reagovala (alespoň někomu) Petra Halíková, mluvčí VŠB-TUO. Podobně „kvalitních“ posudků přitom existuje zřejmě povícero.

Architekti prodeje Ekovy Electric Škodovce na společné fotografii. Zprava: Martin Bednarz ze Škody Vagonka, Tomáš Ignačák tehdy v pozici místopředsedy Škody Transportation a Petr Brzezina, který zastával funkci předsedy představenstva společnosti. Muž s kapesníčkem v saku je poté někdejší

primátor Ostravy Tomáš Macura z hnutí ANO 2011. V tiskové zprávě společnosti Škoda Transportation byla uvedena jeho citace, v níž tvrdil, že jednání „vyústila v dohodu, se kterou můžeme být spokojeni.“ Nalevo od Tomáše Macury stojí pak jeden z nejagilnějších zastánců prodeje městské firmy Škodovce – ředitel ostravského DP Daniel Morys, jemuž sekunduje Martin Chovanec – technický ředitel a člen představenstva DPO. (foto: Škoda Transportation)

Samotný posudek na ocenění hodnoty Ekovy zaujal především volbou metodiky pro stanovení její cenovky. Z nejrůznějších variant totiž byla vybrána ta, která byla pro prodej v daném okamžiku nejméně výhodná, aniž by byly brány v potaz další proměnné (strategičnost areálu, hodnota nemovitostí atp.). Na druhé straně posudek hovořil o tom, že predikce finančních ukazatelů je postavena na *„dočasném snížení hodnoty společnosti v jednosměnném provozu.“* Ono slovíčko „dočasné“ ale zaujímalo jen málokoho, důležité byly hrozivé předpovědi propadajících se sloupových grafů sloužících jako předzvěst mizerných finančních výsledků pro nadcházející období. V té době přitom vedení Ekovy (a tím i ostravského DP) dobře vědělo například o zájmu švédského Göteborgu na realizaci těžké údržby tramvají M31, které se dříve v Ekově modernizovaly, díky čemuž měla společnost velmi slušné šance ve veřejné zakázce uspět (což se jí nakonec – již pod novým vlastníkem – v květnu 2022 povedlo). Černé scénáře nebyly na místě, pokud by firma obchodně fungovala.

O tom, že Ostrava nikdy 416,3 mil. Kč nabízených Škodovou reálně neuvidí, nebylo od počátku sporu, na druhé straně šlo o částku líbivou pro politiky i média. Například ostravští Piráti se svou deklarovanou transparentností na svých webových stránkách uveřejnili článek s titulkem: *„Piráti podpořili prodej Ekovy, umožní rozvoj společnosti i regionu,“* v němž uvádějí onu částku jako nabídkovou cenu bez jakéhokoli komentáře o tom, že suma není očištěna o korekční položky. Česká televize ve stejné době napsala, že by DPO neměl za firmu dostat méně než 330 mil. Kč, samotný Dopravní podnik Ostrava hovořil ve svém Zpravodaji pro zaměstnance o sumě 320 mil. Kč. Tehdejší ostravský primátor Tomáš Macura z hnutí ANO 2011, který se později proslavil svým náhlým osvícením v posledních prezidentských volbách (což jej stále nakonec nejen místo primátora, ale i člena hnutí), na již zmiňovaném jednání zastupitelstva v červnu 2020 uvedl, že ten nejhorší scénář – po všech korekcích – znamená, že by DPO (potažmo město) vyinkasoval za Ekovu sumu 303,4 mil. Kč. Přesto: *„S péčí řádného hospodáře mohu i já osobně doporučit zastupitelstvu městu, aby rozhodlo ve smyslu, tedy návrhu usnesení* (tj. na převod akcií Škodě Transportation, pozn. autora),“ prohlásil Tomáš Macura na zasedání v červnu 2020 (a navždy tím dal nový sémantický význam sousloví „péče řádného hospodáře“).

Když Škodovka definitivně v srpnu 2021 Ekovu pohltila, zaplatila za převod akcií 314 mil. Kč, tedy jen o něco málo více, než měl být onen „nejhorší“ výsledek. Pro srovnání jde o částku o deset miliónů nižší, než za jakou v loňském roce Olomouc dostavěla odstavnou halu určenou pouze pro základní (denní) údržbu o třech kolejích a prakticky s nulovým technickým vybavením, jež slouží jako provizorní vozovna. Porovnání prodaných objektů v Ostravě a odstavné haly v Olomouci jsme se rozhodli pro čtenáře shrnout do jednoduché infografiky. Je z ní zřejmé, co se dá za peníze, jež DPO za prodej obřího areálu Ekovy shrábnul, zhruba postavit, pokud by třeba hodlala Ostrava postavit nové dílny na zelené louce.

Co se dá prodat a postavit za cca 320 mil. Kč?

Areál Ekova, cena: 314 mil. Kč

(na snímku nejsou všechny nemovitosti prodané Škodě, areál je příliš velký)

Hala A pro těžkou a střední údržbu:

- hala o zastavěné ploše cca 13 200 m²
- 12x kolej v hlavní hale (á 30+30 m)
- přesuvna
- „pálící" box (místo pro rovnání vozů po nehodách)
- lakovna se vzduchotechnikou a filtrací
- jeřábová dráha
- pochozí lávky
- myčka
- nezávislé zdroje pro přesun
- pracoviště oprav podvozků
- soustruh, lis na kola
- pracoviště oprav sběračů
- pracoviště oprav převodovek
- opravárenské kanály
- 3x kolej v tzv. seřizovací hale (á 75 m)

Budovy přidružené k hale A:

- budovy o zastavěné ploše cca 3 700 m²
- sklady
- svařovna
- soustružna
- stolárna
- baterkárna
- navijárna a opravna motorů, včetně novovýroby
- zkušebna motorů
- dílna oprav spínacích přístrojů
- dílna elektroniky
- oddělení konstrukce a technologie

Hala F:

- hala o zastavěné ploše cca 1 100 m²
- 2x kolejové napojení
- zvedáky
- nezávislé zdroje pro napájení

Administrativní budova:

- dvoupatrová budova o zastavěné ploše cca 540 m²

Zkušební trolejbusová trať:

- trolejbusový okruh o délce 1,1 km

Kolejiště:

- cca 900 metrů venkovních kolejí

Odstavná hala Olomouc, cena: 324,6 mil. Kč

Odstavná hala (dokončena 2023):

- hala o zastavěné ploše cca 1 600 m²
- 3x kolej o délce 105 m
- 3x pochozí lávka

Přízemní budova vrátnice a místnosti řidičů:

- objekty o zastavěné ploše cca 90 m²

Kolejiště:

- cca 200 m venkovních kolejí

Způsob nacenění Ekovy a skutečnost, že město schvaluje prodej něčeho, aniž by znalo finální částku, kritizoval na ostravském zastupitelstvu JUDr. Lukáš Semerák z Hnutí Ostravak. Ten se zabýval také otázkou, jak jsou nastaveny případné pokuty vůči těm, jenž transakci zprostředkovávali, pokud by se prodej ukázal v budoucnu jako nevýhodný. Jeho pozornost – coby právníka – se soustředila především na reference a zkušenosti právní kanceláře, na což se dotazoval zástupce poradenské společnosti Grant Thornton Czech Republic, kterou si DPO vybral coby partnerskou společnost pro hledání nejlepšího kupce. Otázky přímo na zastupitelstvu zodpovídal David Pirner, mající v rámci české pobočky Grant Thornton významné postavení jednoho z partnerů (společnost přímo zakládal). Nikomu – včetně JUDr. Semeráka – přitom nevadilo, že David Pirner doporučuje prodej téže Škodovce, níž v minulosti působil jako vysoký manažer, konkrétně vykonával funkci generálního ředitele v její maďarské dceři Ganz Škoda Közlekedési Zrt. b.a. Samotná skupina Škoda přitom má Grant Thornton využívat i pro vlastní analýzy.

Přestože v průběhu celé přípravy prodeje byly patrné do očí bijící nejasnosti podepřené pilíři lživých a účelově pokroucených vyjádření, nedodanými či pozdě dodanými podklady pro zastupitele atp., k prodeji došlo. Po přechodné roční fázi byl prodej fakticky uzavřen dne 2. 8. 2021. V úvodu článku citovaný ředitel ostravského DP Daniel Morys k tomu na stránkách podnikového časopisu uvedl: *„Dalším významným okamžikem letošního léta je předání naší dceřiné společnosti Ekova Electric stoprocentně do rukou kupujícího, tedy společnosti Škoda Transportation, čímž se Ekova stává nedílnou součástí celého škodováckého holdingu. Věřím, že smlouvy, které jsme vyjednali, jsou pro Dopravní podnik výhodné, a že jimi pro nás získáme ještě kvalitnější služby, než tomu bylo doposud.“* Pojďme se podívat na to, jak výhodné tyto smlouvy jsou a jak se naplnila jeho slova o udržení stejné rozpočtové položky na údržbu vozidel, jimiž jsme článek načali. *(Pokračování bude uveřejněno dne 29. 5. 2024)*

---

[1] *„Pane řediteli, já bych to ráda upřesnila, já bych chtěla srozumitelnou odpověď pro všechny v sále, protože nejsou všichni odborníci v dopravě. Já jsem se samozřejmě dočetla, že zhruba roční údržba vozidel je okolo 100 miliónů. Mě by zajímala odpověď, zda tím, když Ekova se prodá, tak v nejbližších letech předpokládáte, že na této částce ušetříme, že bude nižší tato částka, nebo zda bude vyšší?“* (Ing. Jana Vajdíková; ČSSD, dnes SOCDEM; jednání Zastupitelstva Statutárního města Ostravy, 24. 6. 2020)

Složení představenstva DP Ostrava a. s., které dne 15. 6. 2020 doporučilo prodej akcií společnosti Ekova Electric Škodě Transportation (všichni uvedení hlasovali pro prodej společnosti):

Ing. Daniel Morys, MBA, předseda představenstva
Ing. Martin Chovanec, člen představenstva
Ing. Aleš Hladký, člen představenstva
Ing. Roman Šula, MBA, místopředseda představenstva
Bc. Michal Otava, člen představenstva

Složení dozorčí rady DP Ostrava a. s., která dne 15. 6. 2020 vzala na vědomí usnesení představenstva ve věci prodeje akcií společnosti Ekova Electric Škodě Transportation:

Ing. Karel Malík (ANO 2011)
Ing. Petr Kopečný (Piráti)
Ing. František Vaštík (KDU-ČSL)

Ing. Miroslav Svozil (ODS)
Ing. Ivo Gondek (ANO 2011)
doc. Ing. Iveta Vozňáková, Ph.D. (Hnutí Ostravak)
Ivo Protivínský
Ladislav Fister
Martin Chleboun

Seznam zastupitelů hlasujících dne 24. 6. 2020 pro prodej akcií společnosti Ekova Electric Škodě Transportation:

ANO 2011

Ing. Tomáš Macura, MBA
Mgr. Radim Babinec
Bc. Martin Bednář
Markéta Langrová
Ing. Karel Malík
MUDr. Bc. Ondřej Němeček
Ing. Hana Tichánková
RNDr. Jan Veřmiřovský, Ph.D.
Mgr. Zuzana Bajgarová
prof. Ing. Robert Čep, Ph.D.
Margareta Michopulu
Mgr. Kateřina Šebestová
Jiří Vávra
Petr Veselka
Ing. Lucie Baránková Vilamová
Eliška Konieczná
Dagmar Macháčková
Mgr. Marcela Mrózková Heříková
Ing. Otakar Šimík
Richard Vereš
Josef Videcký

Piráti

Mgr. Andrea Hoffmannová, Ph.D.
Ing. David Witosz
Ing. Rostislav Řeha
Ing. Petr Kopečný
Veronika Murzynová

ODS

Ing. Miroslav Svozil
Ing. Vladimír Cigánek
Ing. Michaela Roubíčková, Ph.D.
Ing. František Kolařík
Ing. Zdeněk Nytra
Bc. Radana Zapletalová

KDU-ČSL

Ing. Zbyněk Pražák, Ph.D.
Mgr. Michal Hořínek
Mgr. Ilja Racek

Url: Prodej Ekovy Škodovce. Náklady na střední údržbu stouply o 102,8 % – I. díl